

Betänkande Kontroller på väg (SOU 2021:31)

VTI anser generellt att förslaget är väl genomarbetat och välskrivet. VTI stöder i stora drag förslaget kring framtidens kontroller på väg.

Specifika kommentarer

- VTI vill betona vikten av arbetsgivarens ansvar i arbetet med sanktionsväxling. Vår uppfattning är att det även krävs beteendeförändringar hos involverade aktörer. Sanktioner är en sak, men det behövs även kunskap och verktyg för att säkra en effekt. Det är viktigt att det som sker påverkar involverade aktörer direkt och att det inte ensidigt mynnar ut i ett större ansvar på föraren, utan snarare i bättre förutsättningar för yrkesförare.
- Huruvida förslaget att ändra så att sanktionen för överträdelser byts ut från penningböter till sanktionsavgift har en effekt har vi svårt att avgöra. Vår rekommendation är att planera för en uppföljning av vilken effekt som förslagen ändringar har efter implementation för att säkerställa att tänkt åtgärd ger avsedd effekt.
- VTI välkomnar ändringarna kring sållningsprov för narkotika. Vi vill dock betona vikten av sållningsverktyg med hög tillförlitlighet (sensitivitet och specificitet). Vi saknar en beskrivning av hur hög tillförlitlighet som nya tekniska hjälpmedel behöver ha för att kunna införas som sållningsverktyg. Detta gäller speciellt automatisk detektion av ögonrörelser, men även analys av salivprov. Detta behöver också vara kopplat till vilken typ av narkotika man har för avsikt att mäta.
- I konsekvensbeskrivningen av sållningsprov för narkotika saknar vi en analys av hur förare som använder narkotikaklassade läkemedel förskrivna av läkare kan komma att påverkas.
- Det framgår inte i hur stor utsträckning polisen ska förlita sig på sållningsproven. Ska resultatet från ett sållningsprov vara tillräckligt underlag för att besluta om eventuell begäran av ett blodprov, eller ska det, som i Danmark, baseras på personens samlade beteende?

Beslut i detta ärende har tagits av generaldirektör Tomas Svensson. Föredragande har varit forskningschef Anna Anund och Senior forskare Åsa Forsman

Tomas Svensson
Generaldirektör
Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI